

2016/2251(INI)

20.6.2017

YTTRANDE

från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

till utskottet för rättsliga frågor

över tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (2016/2251(INI))

Föredragande av yttrande (*): Benedek Jávor

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 54 i arbetsordningen

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet uppmanar utskottet för rättsliga frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet konstaterar att på grund av det utrymme för skönsmässig bedömning som tilldelas i miljöansvarsdirektivet, har genomförandet i medlemsstaterna inte samordnats och har saknat harmonisering och effektivitet, vilket lett till brister i genomförandet, betydande variationer i antalet ärenden mellan medlemsstaterna och ojämlika konkurrensvillkor för aktörerna.
2. Europaparlamentet vill att miljöansvarsdirektivet ska ses över så snart som möjligt.
3. Europaparlamentet efterlyser, inom ramen för en översyn av miljöansvarsdirektivet, större tydlighet vad gäller definitionen av miljöskada i artikel 2.1, särskilt avseende kriteriet för att fastställa betydande negativ effekter på skyddade arter och livsmiljöer (bilaga I), och avseende betydande risker för skador på vatten och markskador. Parlamentet efterlyser en omdefiniering så att alla miljöskador omfattas.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inkludera ”ekosystem” i definitionerna av ”miljöskada” och ”naturrensur” i artikel 2.1.
5. Europaparlamentet noterar att vissa medlemsstater verkar tillämpa miljöansvarsdirektivet ganska ofta vid händelser som orsakar miljöskador, medan andra verkar tillämpa nationell lagstiftning i stället för miljöansvarsdirektivet vid händelser som orsakar miljöskador.
6. Europaparlamentet välkomnar kommissionens ansträngningar att bedöma och överbygga bristerna i genomförandet av miljöansvarsdirektivet i medlemsstaterna.
7. Europaparlamentet välkomnar utarbetandet av det fleråriga arbetsprogrammet för miljöansvarsdirektivet för perioden 2017–2020.
8. Europaparlamentet påminner om erfarenheterna från genomförandet av den nuvarande ekonomiska säkerheten som uppvisade problem när det gäller att garantera operatörernas miljöskadeansvar, och uttrycker oro inför de fall då operatören inte har haft möjlighet att stå för kostnaderna av miljöanering.
9. Europaparlamentet påminner om att det inte finns något krav på operatörerna att ha ekonomisk säkerhet för miljöansvar, vilket kan innebära att det i händelse av en allvarlig händelse saknas full ersättning för kostnaderna.
10. Europaparlamentet vill att alla operatörer som gynnas av de verksamheter som bedrivs också ska ansvara för eventuella miljöskador eller föroreningar som orsakas av dessa verksamheter.
11. Europaparlamentet anser att i artikel 1 bör ramen för miljöansvar utvidgas till att omfatta återställande av miljön och ekologisk återuppbyggnad till det ursprungliga tillståndet efter det att yrkesverksamheten har upphört, även om skadan har orsakats av

den verksamhet eller de utsläpp som uttryckligen godkänts av de behöriga myndigheterna.

12. Europaparlamentet beklagar att det i nuläget finns verksamheter med eventuella negativa effekter på den biologiska mångfalden och miljön, såsom transporter i rörsystem av farliga ämnen, gruvdrift och introduktion av invasiva främmande arter, som inte omfattas av kravet på strikt ansvar. Parlamentet noterar särskilt när det gäller skador på den biologiska mångfalden, att de verksamheter som förtecknas i bilaga III inte i tillräcklig utsträckning täcker sektorer som skulle kunna ge upphov till skador.
13. Europaparlamentet anser att man i samband med en översyn av miljöansvarsdirektivet bör prioritera en utvidgning av det strikta ansvaret för alla miljöskador till de verksamheter som inte förtecknas i bilaga III så att principen om att förorenaren betalar tillämpas mer effektivt och incitament skapas för aktörerna att införa en korrekt riskhantering för sina verksamheter.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, i samband med en översyn av miljöansvarsdirektivet, utvidga dess räckvidd och även utkräva ansvar för skador på människors hälsa och miljön, t.ex. i luft och våtmarker. Parlamentet anser att detta skulle anpassa miljöansvarsdirektivet till annan EU-lagstiftning om skydd av folkhälsan och miljön, och skulle underlätta en komplettering av bestämmelser till miljöansvarsdirektivet, såsom bland annat ett krav på att vidta förebyggande åtgärder och akuta avhjälpande åtgärder, antingen i själva direktivet eller i den nationella lagstiftning som genomför det.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa tillämpningen av miljöansvarsdirektivet på miljöskador som orsakats av yrkesverksamhet och att garantera strikt producentansvar.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i nästa översyn av miljöansvarsdirektivet inkludera skador på människors hälsa och miljön som orsakats av luftföroreningar som släpps ut av bilar i strid med EU:s lagstiftning om utsläpp från bilar, eftersom detta kan leda till mer förebyggande åtgärder och större försiktighet.
17. Europaparlamentet vill dessutom avskaffa möjligheterna att bevilja ansvarsfrihet grundad på tillstånd och ansvarsfrihet grundad på teknikens ståndpunkt, för att skapa lika villkor och stödja principen om att förorenaren betalar och samtidigt göra lagstiftningen mer ändamålsenlig.
18. Europaparlamentet rekommenderar att möjligheten att kräva subsidiärt statligt ansvar ska bli obligatorisk för att säkerställa ett effektivt och proaktivt genomförande av lagstiftningen.
19. Europaparlamentet anser, med tanke på relevansen och de eventuella effekterna av industrirelaterade katastrofer och riskerna för människors hälsa, den naturliga miljön och egendom, att ytterligare garantier måste införas för att ge europeiska medborgare ett säkert och pålitligt system för att förebygga och hantera katastrofer som bygger på riskdelning, större ansvar för aktörerna inom industrin och principen om att förorenaren betalar.

20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, inom ramen för en översyn av miljöansvarsdirektivet, överväga huruvida medlemsstaterna kanske ska åläggas en skyldighet att vartannat år lämna rapporter om tillämpningen av direktivet.
21. Europaparlamentet upprepar, i samband med en översyn av miljöansvarsdirektivet, sitt krav på en obligatorisk ekonomisk säkerhet, dvs. en obligatorisk miljöansvarsförsäkring för aktörer. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en harmoniserad EU-metod för att beräkna ansvarstaket, med hänsyn till särdragen för varje verksamhet och dess omgivning, och att bedöma möjligheten att komplettera dessa tak med en EU-täckande fond eller en försäkringsbaserad mekanism för riskdelning som utformats för att hantera saneringskostnader utöver den obligatoriska ekonomiska säkerheten, i samordning med eventuella internationella miljöansvarsfonder.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en obligatorisk miljöansvarsförsäkring som omfattar samtliga operatörer i EU, och att kräva att varje medlemsstat vidtar alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa miljöansvar från samtliga operatörer på dess territorium.
23. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att få berörda ekonomiska och finansiella aktörer att snabbt utveckla instrument och marknader för ekonomisk säkerhet, inklusive finansiella mekanismer vid insolvens, för att operatörer ska kunna utnyttja finansiella garantier som täcker deras ansvar.
24. Europaparlamentet uppmärksammar kommissionens genomförbarhetsstudie om idén med en EU-omfattande mekanism för riskdelning vid industrikatastrofer¹, och betonar behovet av ytterligare analys och en mer djupgående genomförbarhetsstudie om de viktigaste rättsliga och ekonomiska frågorna.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att miljöansvarsdirektivet ger ett tillräckligt stöd för insatser i syfte att uppnå målen i EU:s fågeldirektiv och habitatdirektiv. Parlamentet insisterar på att de myndigheter som ansvarar för miljöinspektioner måste vara delaktiga i genomförandet och verkställigheten av lagstiftningen för miljöansvar.
26. Europaparlamentet anser att straffrättsliga sanktioner är en annan viktig åtgärd mot miljöskada och konstaterar att direktiv 2008/99/EG av den 19 november 2008 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser tyvärr är föråldrad. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta åtgärder för att utan dröjsmål se över direktivets tillämpningsområde så att det omfattar all gällande unionslagstiftning om miljöskydd.
27. Europaparlamentet betonar det akuta behovet av europeisk lagstiftning om minimistandarder för genomförandet av pelaren ”tillgång till rättslig prövning” i Århuskonventionen.

¹ *Study to explore the feasibility of creating a fund to cover environmental liability and losses occurring from industrial accidents* (Studie av om det går att inrätta en fond för att täcka miljöansvar och förluster till följd av industriolyckor). Slutrapport från kommissionen, GD Miljö, den 17 april 2013.

28. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att snarast lägga fram ett förslag om miljöinspektioner på europeisk nivå.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	8.6.2017						
Slutomröstning: resultat	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">46</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> </table>	+:	46	–:	4	0:	3
+:	46						
–:	4						
0:	3						
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D’Ornano, Miriam Dalli, Mark Demesmaeker, Bas Eickhout, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Jytte Guteland, György Hölvényi, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Jo Leinen, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Davor Škrlec, Renate Sommer, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska						
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Jørn Dohrmann, Ismail Ertug, Eleonora Evi, Jan Huitema, Urszula Krupa, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Younous Omarjee, Sirpa Pietikäinen, Carolina Punset, Bart Staes, Tiemo Wölken, Carlos Zorrinho						
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Arnaud Danjean, Wim van de Camp						

**SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP
I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET**

46	+
ALDE	Jan Huitema, Valentinas Mazuronis, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Carolina Punset, Frédérique Ries
ECR	Jørn Dohrmann, Arne Gericke
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Lynn Boylan, Younous Omarjee
NI	Zoltán Balczó
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Arnaud Danjean, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, György Hölvényi, Peter Liese, Norbert Lins, Sirpa Pietikäinen, Renate Sommer, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean, Wim van de Camp
S&D	Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Ismail Ertug, Jytte Guteland, Jo Leinen, Susanne Melior, Pavel Poc Tiemo Wölken, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Benedek Jávor, Davor Škrlec, Bart Staes

4	-
ECR	Julie Girling, Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Jadwiga Wiśniewska

3	0
ECR	Mark Demesmaeker
ENF	Mireille D'Ornano, Jean-François Jalkh

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster